

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2013

REKENINGKUNDE ANTWOORDEBOEK

VRAAG	MAKSIMUM PUNT	PUNT BEHAAL	MODEREER
1	40		
2	30		
3	55		
4	85		
5	45		
6	45		
TOTAAL	300		

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 17 bladsye.

VRAAG 1**Versoenings****(40 punte ; 24 minute)****1.1 Bankversoening****1.1.1 Is die saldo volgens die bankstaat gunstig of ongunstig? Verduidelik.****3****1.1.2 Tjeknommer 784 behoort nie in die versoeningstaat te verskyn nie. Verduidelik hoekom.****2****1.1.3 Tjeknommer 1024 is aan 'n krediteur uitgereik as gedeeltelike betaling van rekening. Verduidelik hoe hierdie tjek aan die einde van die finansiële jaar in die finansiële state te boek gestel moet word.****4****1.1.4 Voorsien 'n gepaste (geskikte) rede vir die R880 wat in die versoeningstaat verskyn.****2**

1.1.5 Die groot uitstaande bedrag van die deposito is ondersoek. Daar is vasgestel dat die bedrag van R5 000 'n inkomste van verkope op 2 April 2013 was. Die kassier wat op daardie stadium verantwoordelik vir die deposito's was, het gevolglik bedank. Die bestuur het aanvaar dat die geld nie verhaal sal word nie.

(a) Watter rekeningkundige inskrywing/s moet gemaak word om die boeke aan te suiwer?

4

(b) Noem en verduidelik die AARP-beginsel wat op bogenoemde aansuiwering van toepassing is.

4

- (c) Maak TWEE voorstelle waarvan die besigheid gebruik kan maak om te verhoed dat so iets weer gebeur. (Interne kontrole).

4

- 1.2.1 Verduidelik die waarde van die Debiteure-Ouderdomsanalise vir 'n besigheid.

3

- 1.2.2 Bereken Debiteurekontrole se saldo.

2

- 1.2.3 Indien Z. Nomhle besluit om haar rekening onmiddellik te vereffen, hoeveel sal sy moet betaal? (*Toon berekeninge*)

4

- 1.2.4 Indien T. Naicker R500 aan die einde van die maand betaal, hoe sal haar ouderdomsanalise-rekord in die volgende maand verander? (*Voltooi die tabel wat voorsien word*)

DEBITEUR	+90 DAE	61 – 90 DAE	30 – 60 DAE	HUIDIG
T. Naicker		220	820	1 230
Ouderdomsanalise vir die volgende maand				

4

- 1.2.5 Verduidelik TWEE maatreëls wat 'n besigheid kan instel om die betaling van debiteure te verbeter.

4

VRAAG 1 TOTAAL:

40

VRAAG 2**Voorraadstelsels****(30 punte ; 18 minute)**

2.1 2.1.1 Bereken die aankope van kameras gedurende die jaar.

5

2.1.2 Bereken die koste van verkope (deur gebruik te maak van geweege gemiddelde metode).

6

2.2 Bereken die Brutowins op die verkope van die kameras.

3

2.3 Bereken die aantal kameras wat verlore (weg) is.

6

2.4 Stel TWEE maatreëls voor wat hulle in werking kan stel om voorraadverlies te verhoed of te voorkom.

4

- 2.5 Die eienaar is tevrede met die gebruik van die beswaarde/geweegde gemiddelde metode om sy voorraad te waardeer. Jy stem egter nie daarmee saam nie.

2.5.1 **Noem 'n ander metode wat hy kan gebruik.**

2

2.5.2 **Noem TWEE feite om jou antwoord te staaf.**

4

VRAAG 2 TOTAAL:

30	
----	--

VRAAG 3

Vervaardigingsrekeninge en Batebestuur

(55 punte ; 33 minute)

3.1 Bereken die fabrieksbokoste. (Vervaardigingsbokoste)

Indirekte arbeid	37 300
Diverse fabrieksuitgawes	36 260
TOTALE FABRIEKSBOKOSTE	

8

3.2 MAJOLA VOORSIENERS
PRODUKSIEKOSTESTAAT VIR DIE JAAR EINDIGENDE 30 JUNIE 2013

PRIMÊRE KOSTE	
TOTALE VERVAARDIGINGSKOSTE/ KOSTE VAN PRODUKSIE	

10

3.3

3.3.1 Bereken die direkte materiaalkoste per eenheid

3

3.3.2 Bereken die produksiekoste per eenheid

3

3.3.3 Bereken die aantal eenhede vervaardig en verkoop om gelyk te breek.

5

3.4 *Verwys na die Eenheidskoste-tabel wat voorsien word.*

3.4.1 Gee 'n moontlike rede vir die verandering in die direkte materiaalkoste per eenheid.

2

3.4.2 Stel TWEE maatreëls voor wat die besigheid kan gebruik om die koste so laag as moontlik te hou.

4

3.5

**ALGEMENE GROOTBOEK VAN MAJOLA VOORSIENERS
TOERUSTING (B5)**

2012 Julie	1	Saldo	a/b	172 000					
2013 Julie	1	Saldo	a/b	174 000					

4

BATEVERKOPE (N12)

9

3.6 Bereken die Waardevermindering op Voertuie wat in die Inkomstestaat sal verskyn.

2

3.7 Jy voel dat die groot verlies met die verkoop van die rekenaars aan die waardeverminderingsbeleid toe te skryf is. Verduidelik.

3

3.8 Verduidelik waarom aflewering voertuig nr. 2 se boekwaarde as R1 aangetoon word.

2

VRAAG 3 TOTAAL:

55

VRAAG 4

Maatskappye: Finansiële State en Vertolking

(85 punte ; 51 minute)

A Finansiële State en Vertolking

4.1.1 Beskryf kortliks die AARP-beginsel wat betrekking het op die aansuiwerings aan die einde van die finansiële jaar.

2

4.1.2 INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR EINDIGENDE 28 FEBRUARIE 2013

BRUTOWINS		314 000
Ander Inkomste		
Huurinkomste		
Wins met verkoop van bate		470
BRUTO-INKOMSTE		
Bedryfsuitgawes		(305 875)
Salarisse		83 200
Korting Toegestaan		1 450
Ouditfooie		5 500
Direkteursfooie		142 000
Skryfbehoeftes		7 220
Diverse Uitgawes		18 400
Verbruiksgoedere		
Versekering		
BEDRYFSWINS		
Rente-inkomste		
NETTOWINS VOOR RENTE-UITGAWE		
Rente-uitgawe		
NETTOWINS VOOR BELASTING		
Inkomstebelasting		(22 475)
NETTOWINS VIR DIE JAAR		

23

4.2: **MEERA HANDELAARS BPK**
BALANSSTAAT OP 28 FEBRUARIE 2013

	NOTAS	
BATES		
NIE-BEDRYFSBATES		750 380
Tasbare/Vaste Bates		700 380
Finansiële Bates: Vaste Deposito		50 000
BEDRYFSBATES		
Kontant en kontant-ekwivalente		3 500
TOTALE BATES		
EKWITEIT EN LASTE		
AANDEELHOUSERSEKWITEIT		
Gewone Aandelekapitaal		550 000
Aandelepremie		35 555
NIE-BEDRYFSLASTE		
Lening: Sandy Bank		
BEDRYFSLASTE		
TOTALE EKWITEIT EN LASTE		

HANDELS- EN ANDER ONTVANGBARE BEDRAE

7

4.3.1	(a) Bereken die BEDRYFSVERHOUDING en die VUURPROEFVERHOUDING vir 2013.	
	BEDRYFSVERHOUDING	VUURPROEFVERHOUDING

7

(b) Lewer kommentaar op die likiditeitsposisie van die besigheid. Kwoteer/Noem TWEE finansiële aanwysers/syfers om jou argument te ondersteun.
--

6

4.3.2	Aandeelhouders was nie gelukkig met die dividende wat hulle ontvang het nie.	
	<ul style="list-style-type: none"> Bereken die dividend per aandeel (DPA) en die verdienste per aandeel (VPA) vir die huidige jaar. 	
	DPA	VPA
	<ul style="list-style-type: none"> Gebruik bogenoemde bevindinge (asook die finansiële aanwysers wat voorsien is) om te verduidelik hoekom die aandeelhouders ongelukkig is. 	

7

4

- 4.4 Die maatskappy beoog om al die onuitgereikte aandele in die volgende finansiële jaar uit te reik. Een van die aandeelhouders het 'n direkteur genader en gevra dat hy toegelaat moet word om eerste aandele te koop voordat dit aan die publiek beskikbaar gestel word. **Kan die direkteur toelaat dat dit gebeur? Verduidelik.**

3

B Oudit en Professionele Liggame

- 4.5 **Verduidelik waarom dit vir die onafhanklike ouditeur belangrik is om lid van 'n professionele liggaam soos SAIGR te wees.**

2

- 4.6 **Gee 'n voorbeeld van die bewyse wat die ouditeur sal gebruik om 'n ouditeursverslag saam te stel.**

2

- 4.7 **Wat word met “op 'n toetsbasis” bedoel? Verduidelik.**

2

- 4.8 **Verduidelik waarom die maatskappy met die ouditeursverslag tevrede behoort te wees.**

2

VRAAG 4 TOTAAL:

85	
----	--

VRAAG 5

Kontantvloeï en Vertolking

(45 punte ; 27 minute)

5.1

ALGEMENE GROOTBOEK VAN HONEY DEW BPK
SAID: INKOMSTEBELASTING (B9)

5

GEWONE AANDELE DIVIDENDE (N12)

5

5.2

KONTANT GEGENEREER VAN BEDRYFSAKTIWITEITE	
<i>Nettowins ...</i>	
Aansuiwerings vir:	
Kontantveranderinge in Bedryfskapitaal	
KONTANT DEUR BEDRYWIGHEDDE GEGENEREER	

11

5.3: *Uittreksel uit Kontantvloeistaat*

KONTANTVLOEI VAN FINANSIERINGSAKTIWITEITE	

6

5.4 Bereken die Netto Batewaarde (NBW) per aandeel soos op 28 Februarie 2013. (NBW vir 2012 : 275 sent)

5

5.5 Nuwe aandele word teen 255 sent per aandeel uitgereik. Lewer kortliks kommentaar op die prys van die nuut uitgereikte aandele.

4

5.6 Is die maatskappy hoog- of laaggerat? Verduidelik jou antwoord deur gebruik te maak van 'n geskikte verhouding/aanwyser.

5

5.7 Identifiseer TWEE moontlike maniere hoe die fondse (verkry deur die uitreiking van nuwe aandele) aangewend is.

4

VRAAG 5 TOTAAL:

45	
----	--

VRAAG 6**Begroting****(45 punte ; 27 minute)**

- 6.1 **Voltooi die volgende tabel deur die korrekte bedrae in die korrekte kolom/me in te vul.**

Neem kennis dat bedrae in meer as een kolom ingevul kan word.

NR	INLIGTING	KONTANTBEGROTING		GEPROJEKTEERDE INKOMSTESTAAT	
		ONTVANGSTE	BETALING	INKOMSTE	UITGAWE
(a)	Verwagte kontantverkope van R7 400 per maand teen 'n winsopslag van 25% op kosprys.				
(b)	'n Ou rekenaar met drawaarde van R4 400 sal in die volgende maand vir R2 500 kontant verkoop word.				
(c)	Waardevermindering op toerusting word op R950 per maand geraam.				
(d)	'n Jaarlikse versekeringspremie van R5 200 was per tjek betaal. R1 200 is vir die volgende finansiële jaar.				

10

- 6.2.1 **Bereken die persentasie goedere wat op krediet verkoop word.**

3

- 6.2.2 • Bereken die bedrae verteenwoordig deur (a), (b) en (c) op die debiteure-invorderingskedule.

(a)

(b)

(c)

- Beheer die besigheid hulle krediet effektief? Motiveer jou antwoord deur gepaste bedrae van gegewe inligting te kwoteer.

7

4

- 6.2.3 Bereken die persentasie verhoging van Huurinkomste.

4

- 6.2.4 Bereken die bedrag rente op die belegging. (Verwys na punt 7)

3

6.2.5 Gebruik die inligting in *punt 4 en 5* en bereken die waarde van (d).

4

6.2.6 Gebruik die inligting in *punt 6* en bereken die waarde van (e).

3

6.2.7 Behoort die werknemers tevrede te wees met die salarisverhogings wat hulle gaan kry? Motiveer jou antwoord.

3

6.2.8 Identifiseer TWEE betalings wat na jou mening swak bestuur word. Gee raad aan die bestuurder hoe hy die interne kontrole op die items kan verbeter.

- TWEE BETALINGS:

- RAAD:

4

VRAAG 6 TOTAAL:

45	
----	--

GROOTTOTAAL: 300